

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

28 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judcătorii – Ghenadie Nicolaev, Constantin Alerguș, Vladimir Timofti și Nadejda Toma

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov împotriva sentinței Tribunalului militar al diviziei nr. 65 al Comisariatului Norodnic al Afacerilor Interne din 09 februarie 1946, în cauza penală în privința lui

Struțovskii Șmili Iancovici, născut în anul 1917, originar și locuitor or. Chișinău, RSSM;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 12.03.2015 – 28.04.2015 (instanța de recurs în anulare)

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al diviziei nr. 65 al Comisariatului Norodnic al Afacerilor Interne din 09 februarie 1946 *Struțovskii Șmili Iancovici* a fost condamnat în baza art. 58-1 „b” Cod penal al RSFSR la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 2 ani.

2. Potrivit sentinței, *Struțovskii Șmili* a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, locuind în or. Chișinău, în ianuarie 1945, trădându-și patria, a părăsit ilegal teritoriul Uniunii Sovietice și a plecat în or. București (România), unde a pretins că este soldat al armatei roșii. Îmbrăcat în formă militară sovietică, inculpatul colecta produse alimentare de la cetățenii români, sub pretextul că sunt destinate soldaților din spitalele sovietice. La 18 septembrie 1945 inculpatul a fost arestat.

3. Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, a declarat recurs în anulare, invocând temeiul prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei nr. 65 al Comisariatului Norodnic al Afacerilor Interne din 09 februarie 1946, cu încetarea procesului penal

și reabilitarea condamnatului, pe motiv că a fost încălcat dreptul condamnatului la un proces echitabil.

4. În susținerea celor menționate în textul recursului în anulare, Procurorul General Adjunct invocă faptul că, probele administrate în cauza dată nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 58-1 „b” Cod penal al RSFSR – trădare de patrie, deoarece ele nu confirmă faptul că Struțovskii Șmili prin acțiunile sale a prejudiciat potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS, în sensul prevăzut de articolul incriminat.

Mai indică recurentul că instanța de judecată a încălcat dreptul la apărare al inculpatului, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatori.

Astfel, consideră recurentul că condamnarea lui Struțovskii Șmili constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată, întrucît a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

5. Judecînd recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

La 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „trădare” de patrie.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, Struțovskii Șmili a fost condamnat la 09 februarie 1946, prin sentința Tribunalului militar al diviziei nr. 65 al Comisariatului Norodnic al Afacerilor Interne pentru trădare de patrie, în lipsa apărătorului, fără a-i fi respectat dreptul la apărare.

Rezultă că, instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa, avînd dreptul să fie asistată de un apărător, nefiind obligată să dovedească nevinovăția sa.

Ținînd cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărîrea judecătorească irevocabilă de

condamnare a lui *Struțovskii Șmili* în baza art. 58-1 „b” Cod penal al RSFSR, cu casarea acesteia și, în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare de pe rol devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

6. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, casează sentința Tribunalului militar al diviziei nr. 65 al Comisariatului Norodnic al Afacerilor Interne din 09 februarie 1946, cu încetarea procesului penal în privința lui *Struțovskii Șmili Iancovici* condamnat în baza art. 58-1 „b” Cod penal al RSFSR.

Struțovskii Șmili Iancovici este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 aprilie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Nadejda Toma